

Plaatsingslijst

Archief

Verzameling Hans Bornewasser

Lijst gegenereerd op : 2020-08-31

Archiefnummer : 1281

Archiefnaam : BORH

Datering :

Beschrijving : De verzameling betreft voornamelijk onderzoeksmateriaal voor de onvoltooide biografie van L.J. Rogier. De verzameling is nog niet toegankelijk voor onderzoek.

Catalogus : [Verzameling Hans Bornewasser](#)

Katholiek Documentatie Centrum

Laatste archief wijziging : 2020-08-31

Ten Geleide

Hans Bornewasser (1924-2010)

Johannes Antonius Bornewasser werd geboren op 15 juli 1924 te Voorst (Gld.), als zoon van het hoofd van de Katholieke Lagere school. Hij volgde het Gymnasium-alfa in Deventer en studeerde geschiedenis aan de Kath. Universiteit Nijmegen. Hij werd vooral geïnspireerd door de colleges van [L.J. Rogier](#) die een vonk deed overslaan door zijn actualisering van het verleden. In 1956 promoveerde hij op het proefschrift *Kirche und Staat in Fulda unter Wilhelm Friedrich von Oranien 1802-1806*. Hij was leraar aan het Canisiuscollege in Nijmegen en de Kath. Leergangen in Tilburg. Van 1958 tot 1967 was hij docent Didaktiekgeschiedenis aan de Kath. Universiteit Nijmegen en van 1967 tot 1989 hoogleraar Geschiedenis van kerk en theologie aan de Theologische faculteit.

Bornewasser schreef de geschiedenis van de Kath. Leergangen, de Kath. Hogeschool Nijmegen, het Thijmgenootschap en de Kath. Volkspartij. Enkele van zijn publikaties waren: *In de geest van Thijm. Ontwikkelingen in de verhouding tussen wetenschap en geloof* (1985) en *Kerkelijk verleden in een wereldlijke context* (1989). In dit laatste boek is hij kritisch over de absoluteheid van de kerkelijke zedenleer die geen rekening houdt met de menselijke praktijk. Hij noemt het beschamend, maar dit was voor Bornewasser geen reden de kerk te verlaten. De kerk als bepaler van goed en kwaad is een te beperkte opvatting. Het gaat om de gemeenschap van gelovigen. Hij was lid van de gematigd kritische Mariënbuurgvereniging. Aan het onverdraagzame polariseren had hij een hekel.

Bornewasser werkte vele jaren aan de biografie van historicus Rogier, maar kon die niet meer voltooiën. Bij Rogier ging het om "niets dan de waarheid, die eender is voor gelovigen en ongelovigen, voor katholieken en protestanten".

Bornewasser had een andere opvatting van geschiedenis. De interpretatie is enorm afhankelijk van de invalshoek. Als *self made man* had Rogier te weinig oog voor de filosofisch-theologische uitgangspunten die sterk kunnen verschillen, vooral ook bij kerkgeschiedenis. Zijn werk is daardoor tijdgebonden.

Hans Bornewasser overleed op 22 april 2010 in Groesbeek. Hij is begraven op de begraafplaats van de Heilig Land Stichting.

Bron: KDC-Knipselcollectie

